Zápas dvou cukernich trustů o kořist.

Není tomu dávno, co prohlásil cukerní trust Havemeyerův ústy svého předsedy, že ochranné clo jest matkou trustu a že otázka cla na cukr kubánský jest pro Kubánce "otázkou hladu". Nyní přichází hlava druhého cukerního trustu, totiž domácího řepového, omašský pan Oxnard, prohlašuje, že Havemeyer roní slzy krokodýlí a že se mu nejedná o zachránění Kubánců před hladem, ale o naplnění vlastních kapes. Čtenářům politických listu bude asi známo, že tyto dva trusty perou se v kongresu o to, kterému má býti dána volná ruka k okrádání amerického lidu. Boj ten stal se tak upotnným, že i president byl do něj zatažen a proto bude zajisté zajímati čtenáře "Přítele Lidu", když jim sdělíme, jak se celá věc má od samého počátku.

Před lety se vymyslilo, že mnoho v jižních krajinách Spoj. Států pěstovati třtinu a tu lidé, kteří by z pěstování toho byli měli prospěch a hlavně majitelé spangrotilých jižních plantáží přišli ke kongressu se žádostí, aby uvalil clo na cukr z ciziny přivážený. Nemeli při tom žádný jiný úmysl než své doby angličtí farmáři neb nyní agrárníci němečtí, kteří clem na své výrobky hospodářské chtějí zvýšit jich cenu a tím i cenu svých pozemku. Že se konsumentům chleba zdraží, na tom jim nezáleží. Proto dostalo se "ochrany" jen těm, kdo třtinu pěstovali a lid jim za tu ochranu platil. Každý, kdo si sladil, musel jižním plantážníkum o nějaký cent na libře více na "ochranu" jich platit.

Ale jižní plantážníci nebyli sto vypěstovati dosti cukru pro domácí spotřebu a lid musel platiti vyšší cenu i za ten, který sem byl přivážen, jen aby byl domácí průmysl "chráněn".

V letech sedmdesátých kalifornský Claus Spreckels domohl se kontroly nad cukerními plantážemi hawajska a ihned počal pracovati, aby si vymohl pro svuj cukr volný vstup do Spoj. Států. Podařilo se mu to různými cestami a prostředky — o kterých veřejnost neví a věděti nesmí. Nazvalo se to reciprocitou, čili smlouvou odvetnou. Na základě této pouštěly se jisté naše výrobky svobodně na ostrovy a jejich či vlastně Speckelsny cuka zase svobodně k nám. Očekávalo se, že hawajský cukr bude lacinější než ten, z něhož placeno bylo clo, ale nestalo se tak. Spreckels jednoduše rozdíl cla strkal do své kapsy a stal se obrovským miliónářem. Za to někteří američtí továrníci pomáhali si na Hawajsku a lid obou zemí mohl míti z této "obapolnosti" takovou radost, jako když se hladový dívá, jak jiní jedí dobrý oběd.

Pak následovalo připojení ostrovu a volný vstup cukru, než to nemělo na jeho cenu žádný vliv. Syndikát ovládal trh pevně a počítal zrovna tolik jako dříve.

V tě době začal se ale vyráběti zde ještě jiný druh cukru a to cukr řepový. Kdosi vynašel, že by se mohla řepa dobře v Americe pěstovati. Ihned začal pokřik falešných vlastenců: chraňte farmáře a domácí průmysl, neb my nemůžeme zde tak lacino pracovati jako v Evropě a clo nynější nestačí k tomu, aby se zde mohl vyráběti cukr řepový.

Několik kapitalistu na západě učítilo kořist a utvořilo pod Oxnardem řepový trust. Jeho vnějším účelem bylo stavěti zde cukrovary a šířiti pěstování řepy — ve skutečnosti ale vytáhnouti z vládní pokladny peníze na podporu nového průmyslu, využitkovati lacinou práci dětí a lidi ve špatném postavení se nalezajících, konečně okrádati farmáře. Založili několik cukrovaru a žádali, aby jim vláda vyplácela na každou libru z řepy vyrobeného cukru asi 2c. premie, čili podpory. Farmářum dávali za řepu co chtěli a žádali je jak mohli. Pro lid neukázel se tento nový průmysl požehnáním ale kletbou. Mnozí opustili své domovy a za lákavými sliby táhli na pole řepová, kde seznali, že vlastně pracují pro vyděračský trust za dosti bídné živobytí. Mezi takové patří i pan A. Gross, líčící svůj bědné poměry dělníka v polích řepových. Mnozí z našich farmářu také pěstovali řepu pro cukrovar kontraktně a přišli k tomu pozdě, že dřeli na kapitalisty a železnice. Jestli měli nějaký zisk, nikdy se nerovnal vymrskání půdy, jaké řepa zavinuje. Cukrovarníci při tom dřeli lid, okrádali vláda. Že za takových okolností chtěli co nejvíce cukru nadělati, jest samozřejmo a proto stavěli cukrovary o překot.

Slyšeli jsme vítězný jásot: hleďte na nového obra průmyslu, ve kterém tisíce dělníku nalézá obživy. Kdyby lid americký byl při tomto zůstal, bylo by to ještě ušlo. Ale naše vláda zašla mnohem dále.

Německé cukrovarnictví kleslo a tu napadlo tamní vládě, že by mohla také platit premii na cukr k vývozu vyráběný a prakticky nahražovala svým cukrovarníkum clo, které zde museli platit. Lid celého Německa daněmi platil za své cukrovarníky Americe clo, jen aby dělný lid v Německu nalezl obživy. Rusko činilo totéž a nyní nastala mela. Německý a ruský cukr klesl zde v ceně a ohrožoval zlodějské vyděračství našich cukerních baronu.

Ihned se strhl poklik, že jest náš domácí průmysl ohrožen a vláda, ku přání kapitalistu vždy ochotná, oznámila Německu a Rusku, že zvýší na německý a ruský cukr o tolik clo, kolik budou vypláceti dotyčné vlády svým cukrovarníkum premie.

Co sama dělá doma cukrovarnickému trustu, to prakticky zakázala dělat vládě německé a ruské. Málem by se byla z toho strhla celní válka s Ruskem a Německem.

Kongress republikánskou a jižní většinou přijal tak zvané "vyrovnávací" clo, čímž zakázal americký lid lidu německému připlácetí na to, abychom my zde mohli mít cukr laciný.

Nyní přicházejí komedie s Kubou. Po válce zavedlo Španělsko clo na vše, co se z Kuby vyváží a tak ztratili tamní plantážníci trh na cukr. Dříve šel do země mateřské svobodně, nyní musí se z něj platit clo všude i v Americe. Plantáže byly opuštěny, cukrovary zavřeny a tisíce venkovského lidu na Kubě hladoví. Však kubánský lid našel zastance. Jako anděl spásy zvedá se pan Havemeyer a volá:

"My jsme osvobodili Kubu a nesmíme nechat její lid hladovět. Pryč s vysokým clem na kubánský cukr, neb clo jest matkou trustů. Nechť sem jde buď volně neb za clo snížené!"

Proti němu zvedá se druhý dobrodinec, pan Oxnard a volá:

"První povinnosti mátme sami k sobě. Chce americký lid zničiti svůj vlastní cukrovarnický průmysl? Pusťte sem kubánský cukr volně a on svou láci zabije naše cukrovary."

Ale pan Havemeyer jako jelen vyskočí na bujará nohy a křičí z plna hrdla:

"My nechceme, aby sem byl puštěn čistý cukr z Kuby. To ne — za žádných podmínek ne. My chceme, aby sem byl puštěn jen cukr surový a tady si ho v našich rafinerích přečistíme. My chceme pouze surovinu lacinou."

K tomu podotýkáme, že trust Havemeyerův vlastní všechny rafinerie a po celní jediné touze jest aby dostal surovinu lacinou a měl na rafinovaném produktu větší zisk. Že by ho neprodával ani o ½ centu laciněji než dnes, jest jisto.

Praví dále pan Oxnard: "Jestli

— Kupujte —

kšíry, sedla, chomouty, pohůnčí biče ohlávky olej na kšíry

a všechno vůbec potřebujete u

WILBER HARNESS Co.

Nejlepší zboží a nejlevnější

Poštovní na koně kožový se na zakázku se zárukou a ohlávky vyrobený podnikatelem.

Obchod v Centrálu Lidově na 4. bloci

WILBER, NEB.

Loren Brollar, ředitel.

Obchodujte

v elevatoru Hopkinsovu ve Wilber

Zde jest vždy nejvíce kupců, zde znají kupují vždy nejvíce, neboť zde mají vždy nejvyšší váhu a mletá s vámi obchod vždy nejvíce jisty.

W. H. HOPKINS

Nový život

vyrábí se tato tma, že vyčistí a obnoví krev celého lidského ústrojenství.

Severův Krevočistitel

tím, že odstraňuje přímo na krev, rozmnožuje počet červených tělísek, čímž učiní krev bohatou a mocnou a dodává čistou, čistou krev. Slabé a bledé dívky nalezenou velmi nejlepší lék.

Cena $1.00.

HON. A. U. WYMAN

HON. A. U. WYMAN,

bývalý pokladník Spojených Států, nyní předseda Omaha Loan and Trust Co., jedna to z největších spořitelnovacích firem na západě. Velmi málo mužu v obchodním světě jako on a zastává i v politice přední místa. On jest jedním z nejobratnějších finančníku a předních Omahanu.

HON. A. U. WYMAN

bývalý pokladník Spoj. Států

všeobecně uznává a doporučuje

dra. Kaye

RENOVATOR

"Jsem přesvědčen, že váš dr. Kaye Renovator jest tím nejlepším lékem, jaký jsem kdy užíval. Minulé jaro užíval jsem jej a pozdravil jsem se a ostal tak čilým nyní. Nemohu si přáti lepšího léku než jest dr. Kaye Renovator a Bidsen pro obl. co. Dr. Kaye Bidsen ors pilce vyčistí nastuzenínu a dr. Kaye Renovator vyžene ji z těla a proto doporučuji lék onen všem přátelům. Ku chvále jeho nemůže lezám slov. O. GILBERT,

Masonville, N. Y.

Dra. Kay Renovator

čistič tělesné soustavy.

Zda-li-že k jídlu jste zchuti a cítíte se nadlenými a slabými, tedy jsou játra vaše zaslenována jak se to každé jaro stává a což přináší chřipku, unavenost, vymýšlování žlučí, bolesti v zádech, bolení hlavy a jiné choroby, jaké bývají předchůdci vážných a nebezpečných chorob, zda se tomu nepředchází do. Zanedbání jsou tisíce lidí, jež tím zničily svůj život.

Jako jarní lék není nad Dr. Kaye Renovator, který v posilování tělesného systému nemá sobě rovného. On čistí vaši krev čistou, uvádí ji do pravého oběhu, rozhojňuje ji, dávaje tělu nový život. Kdo budete platit velké účty lékařské, léčte se sami renovatorem dr. Kaye.

Při obnovení systému musí vyčištěn býti žaludek a játra od všech špatností, což jest nejlepší cesta k dokonalému vyčištění krve. V zimě obyčejně celý systém se zaslenuje a znečistí. Na místo vykládení usadnou jedy uvnitř, otravují krev a oslabují organy.

Pradu lékařskou Dopište nám a nalejte příznaky choroby a my s ochotou mu Lékař poradíme. Dopisy držány jsou v tajnosti. Dále bude vám zaslán vzorek léku dr. Kaye Home Treatment darmo i s knihou knihou. Tvejte na tom zkusit Dr. Kaye Renovator. V lékárnách jsou k dostání a nebo píšte přímo na dr. Kay Medical Co., Saratoga Springs, N. Y. Léky prodávají se v tabletky za 25c., 50c. a $1.00, tekutý lék za $1.00 a 6 lahví za $5. Balsám dr. Kaye za 10, 25 a 50c.

Záducha vyhojena ZDARMA.

Asthmalene přináší okamžitou úlevu a jisté vyléčení ve všech případech.

ZDARMA NA POŽÁDÁNÍ POŠTOU.

Není pro Asthmalene. Přináší pomoc a úlevu v nejhorších případech. Nejde jakési jiné nevýhodno.

Rev. C. F. Wells z Villa Ridge, Ill., praví: Láhev Asthmalene na zkoušku jsem obdržel. Nemůžu vysloviti díky vám. Trpěl jsem záduchou a kašlí chorobu 11 posledních let. Nevěřil jsem vůbec v uzdravení. Četl jsem Vaši oznámku, nevěřil jsem hned přece, však ku zkoušce jsem se obrátil. K mému překvapení a radosti lék působil znamenitě. Pošlete mi další velkou láhev.

Chceme zaslati každému dávku na zkoušku Asthmalene jako paní Wells-ovi. Pošlemeje poštou, úplně zdarma a vyplacenou každému, jenž lék požádá. Nechať případ jakýkoliv, Asthmalene vyléčí. Čím lepší případ, tím radší poslužíme. Nezáleží na tom, kdo jste a kde bydlíte. Napište hned na:

Dr. TAFT BROS. MEDICINE CO.
Na prodej u vší lékařů. 79 East 130th St., N. Y.

F. J. Šefrk. Frank Rychtářík. F. W. Beck

WILBER BREWERY COMPANY.

WILBER, NEB.

Vyrábí nejlepší a nejčistší pravý český a všeobecně oblíbený řízný ležák!

Pivovar opatřen jest všemi moderními stroji a používáno jest pouze nejčistšího materiálu.

Pivo naše čepuje se v hostincích: PAŠEK & ANDERLE, TVRZ & POSPÍŠIL a SHARY & FICTUM.

....PODPORUJTE PRŮMYSL DOMÁCÍ!....

Až pojedete do Lincoln,

..... zastavte se v hostinci .. ...

HERMANA WOLTEMADE 992 O Str roh 9té ul.

kde naleznete vašeho starého známého

Wm. TRČKU Z WILBER, s nímž se můžete pobavit.

Výborné nápoje dotníky a luně. 23 x

SEVEROVY LÉKY

SEVEROVA ŽALUDEČNÍ HOŘKÁ

zvyšuje tělesnou sílu, zmocňuje čivy, zabraňuje malarii a léčí nezážívnost a všechny nesnáze žaludku. 50c. $1.00.

Severův SILITEL SRDCE

přemáhá všechny srdeční vady, upravuje oběh krve a sesiluje celou soustavu.

$1.00.

SEVEROVY PRÁŠKY PROTI BOLESTEM HLAVY A NEURALGII

jsou zcela jistým lékem proti bolestem hlavy, neuralgii a každé horečce. 25c, poštou 27ct.

Severův LAXOTON,

nepřítel zácpy, ideální lék pro děti i dospělé. Spolehlivý, rychlý a účinný.

25 ct.

SEVERUV OLEJ Sv. GOTHARDA

rychle ulevuje a léčí hostec, neuralgii, otoky, bolesti v klubech, vymknutiny a veškeré záněty.

Cena 50 Ct.

SEVERŮV LÉK PROTI Choleře a průjmu,

bezpečný lék proti křečem, kolice, střevní nemoci a proti průjmu každého druhu. 25 a 50 ctů.

SEVERŮV LÉK proti reumatismu

vyléčí každý hostec, bolesti v svalech a kostech a zbavuje soustavu jedů. $1.00.

Severův TIŠITEL DĚTÍ

přináší pohodlí a občerstvující spánek dětem. Rozhodně neobsahuje omamujících látek. 25c.

SEVERŮV SILITEL LEDVIN A JATER

upravuje a sílí ledviny i játra, přivádí pravidelné močení a vyléčí všechny nesnáze těchto orgánů 75c a $1.25

Na skladě ve všech lékárnách a obchodech s léky. Žádejte léky za $3.00, pošleto-li popis nemoci.

W. F. SEVERA CEDAR RAPIDS, IOWA.

Nejlepší dárek

přátelům vašim do Čech, jest vaše nebo vašich dítek

PODOBIZNA

Toť jí a způsobíte radost a potěšení a máte i milou památku pro sebe. Krásné a skvostné podobizny naše zvětšené hotoví

W. M. HARE

nový fotograf ve Wilber, Neb.

Omaha Sanitarium.

—: Český :—

léčební ústav a nemocnice.

Jediná česká nemocnice v Americe. Dokonale zařízený a vším potřebným zařízením opatřený léčební ústav, kde se dostane nemocným pečlivého ošetření ve všech zastaralých nemocech, jako jsou souchotě a jiné plicní neduhy, revmatism, nemoce střev a žaludku, ledvin, jater, očí, uší a krku, ženské nemoce, znetvořeniny, zmrzačeniny aj.

Pohodlné elektrické a lázeňské zařízení k léčení vodou. X paprsky. Pěkné pokojíky pro nemocné. Pečlivá obsluha. Česká kuchyně. Poplatek velmi mírný. Dotazy z venkova ochotně zodpovídány.

DR. KAREL H. BREUER, český lékař, ředitel.
Adresujte: "Omaha Sanitarium, 958 North 27th Ave., Omaha, Neb."

Dr. JOSEF ČERNÝ

praktický lékař a chirurg

Ordinuje v lékárně Bartoně a má svou ordinační kancelář nad obchodem p. Červeného.

K službám dne i noci. Telefon č. 9

PATENTS

TRADE-MARKS

GASNOW & Co.

Opposite U. S. Patent Office

WASHINGTON D. C.